

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

DSR-I.055.1.2022.AM

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Szanowna Pani,

zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870), w związku z petycją złożoną w dniu 29 listopada 2022 r. (przekazaną przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów – data wpływu do Ministerstwa Rodziny i Polityki Rodzinnej 14 grudnia 2022 r.) oraz petycję złożoną w dniu 29 listopada 2022 r. (przekazaną przez Ministerstwo Edukacji i Nauki – data wpływu do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej – data wpływu 14 grudnia 2022 r.) w sprawie utworzenia żłobka samorządowego na terenie miasta Bielsk Podlaski oraz o udzielenie wsparcia i interwencji odnośnie dofinansowania prywatnych żłobków, uprzejmie informuję.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 zapewnienie instytucjonalnej opieki dla dzieci w wieku do lat 3 jest jednym z zadań własnych gminy. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej od 2011 r. wspiera gminy w tym zadaniu realizując program dofinansowania rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, którego wsparcie kierowane jest głównie do gmin. To właśnie program MALUCH+ ma na celu poprawę dostępności terytorialnej i finansowej do usług opiekuńczych dla najmłodszych dzieci, w tym na terenach gmin gdzie dostęp do tych usług jest ograniczony lub nie funkcjonują żadne placówki opieki. Od 2018 r. na Program przeznaczają się do 450 mln zł rocznie, podczas gdy w 2017 r. było to tylko 151 mln zł. Zaangażowanie takich środków finansowych przyczyniło się do wzrostu liczby instytucji i miejsc opieki. **Od 2011 r. przy współudziale środków Programu powstało ok. 79,8 tys. miejsc opieki dla najmłodszych dzieci, przy czym aż 86% z nich w latach 2015-2021.**

Program „MALUCH+” jest bardzo ważnym elementem polityki rodzinnej oraz dąży do poprawy sytuacji polskich rodzin. Cel Programu jakim jest zwiększenie dostępności miejsc opieki w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów pozwala rodzicom na powrót na rynek pracy po okresie sprawowania osobistej opieki nad dziećmi – umożliwia godzenie życia zawodowego z rodzinnym. Co więcej, zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych wpływa na zwiększenie aktywizacji zawodowej rodziców - zwłaszcza kobiet, które to najczęściej przejmują obowiązki opiekuńcze. Miejsca opieki powstałe dzięki Programowi umożliwiły aktywizację zawodową rodziców, w szczególności będących osobami bezrobotnymi, które dotychczas nie mogły podjąć pracy ze względu na konieczność sprawowania bezpośredniej opieki nad dziećmi do lat 3. Powyższy cel będzie realizowany również w ramach kolejnej edycji programu „MALUCH+”.

Dnia 19 stycznia br. został ogłoszony Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022-2029. Dokładny opis Programu oraz jego zasady znajdują się na

stronie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rodzina/maluch-2022-2029>. Inicjatywa wspierająca system opieki została przekształcona z Programu rocznego w długofalowy Program na lata 2022-2029. Będzie to Program integrujący środki europejskie – środki z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO) oraz z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 – a także środki budżetu państwa. Budżet Programu **wynosi 5,5 mld zł**, co zapewni większe wsparcie w utworzeniu i dofinansowaniu funkcjonowania jednego miejsca opieki. Tak wysoka pula środków pozwoli na dofinansowanie **tworzenia aż 102 tys. miejsc opieki**, co pozwoli rodzicom, zwłaszcza matkom, powrócić na ścieżkę zawodową.

W pierwszej kolejności środki Programu będą kierowane do gmin. Każdej gminie w Polsce zostały przydzielone jednorazowo środki na tworzenie i funkcjonowanie miejsc opieki według algorytmu, w którym wzięte zostały pod uwagę potrzeby gmin wynikające ze statystyk. Wpływ na wysokość przydzielonych środków miał udział dzieci do lat 3 nieobjętych opieką w danej gminie w ogólnej liczbie dzieci nieobjętych opieką w kraju oraz dochód gminy per capita według danych na koniec 2021 r.

Co należy podkreślić, każda gmina ma zagwarantowane środki KPO i/lub FERS, ale jednocześnie gmina może zgłosić na wniosku rzeczywiste zapotrzebowanie wskazując większą kwotę środków dotyczącą utworzenia większej liczby miejsc opieki, a także zmienić źródło finansowania z KPO na FERS lub odwrotnie, ale w takim przypadku dofinansowanie uzależnione będzie od dostępnej alokacji.

W sytuacji gdy gminy nie zawnioskują o przeznaczone dla nich algorytmem środki, niewykorzystane środki będą mogły zostać rozdysponowane wśród jednostek samorządu terytorialnego, instytucji publicznych, osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, wg zasad określonych w Programie, przy czym zachowana będzie zawsze zasada pierwszeństwa uzyskania środków przez gminy.

W ramach programu „MALUCH+”, ze środków pochodzących z KPO dofinansowywane będzie tworzenie miejsc opieki w żłobkach i klubach dziecięcych, natomiast ze środków FERS dofinansowywane będzie tworzenie miejsc opieki w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów. Co warto zaznaczyć, dofinansowanie może pokryć do 100 proc. kosztów inwestycji, ponieważ w programie „MALUCH+ 2022-2029 nie wymagany jest wkład własny.

Ze środków KPO gminy na utworzenie jednego miejsca opieki w żłobku i klubie dziecięcym otrzymają ok. 35,9 tys. zł. **Uzyskane dofinansowanie z tego źródła będzie mogło być przeznaczone m.in. na: zakup nieruchomości (gruntu, budynku lub lokalu), budowę nowego budynku, rozbudowę/nadbudowę/odbudowę już istniejącego budynku/lokalu, bądź jego adaptację. Jako działanie uzupełniające będą mogły m.in. zakupić wyposażenie.** Natomiast w ramach środków FERS gmina otrzyma ok. 12,4 tys. zł na utworzenie jednego miejsca w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Środki będą mogły być przeznaczone m.in. adaptację polegającą na dostosowaniu budynków lub pomieszczeń do potrzeb dzieci, zakup i montaż wyposażenia oraz pomocy do prowadzenia zajęć.

Podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego będą mogły otrzymać ok. 12,4 tys. zł na utworzenie jednego miejsca, niezależnie czy źródłem dofinansowania jest KPO czy FERS. W tym przypadku środki będą mogły być przeznaczone m.in. adaptację polegającą na dostosowaniu budynków lub pomieszczeń do potrzeb dzieci, zakup i montaż wyposażenia oraz pomocy do prowadzenia zajęć. Na utworzenie jednego miejsca nie będzie można przeznaczyć zarówno środków KPO i FERS.

Dodatkowo podmioty tworzące nowe miejsca opieki otrzymają także środki FERS na dofinansowanie przez 36 miesięcy funkcjonowania miejsc utworzonych ze środków KPO i FERS. Miesięczna kwota dofinansowania będzie wynosić do ok. 837 zł, przy czym środki te mają wpływać na obniżenie opłat rodziców za pobyt dziecka w instytucji.

Zgodnie z wyżej wskazanym podziałem środków według algorytmu, gmina miejska Bielsk Podlaski ma określoną łączną liczbę miejsc opieki do utworzenia równą 70 oraz łączną alokację na utworzenie i dofinansowanie do funkcjonowania wszystkich nowych miejsc w wysokości 3 697 365,30 zł. Ze środków KPO gmina miejska Bielsk Podlaski może utworzyć 31 miejsc opieki i wysokość dofinansowania tych środków wynosi 1 111 722,00 zł. Na funkcjonowanie miejsc opieki utworzonych ze środków KPO przewidziano kwotę 934 495,00 zł ze środków FERS. Natomiast ze środków FERS gmina miejska Bielsk Biały może utworzyć 39 miejsc opieki i wysokość dofinansowania na utworzenie wynosi 483 990,00 zł. Na funkcjonowanie miejsc opieki utworzonych ze środków FERS określono kwotę dofinansowania w wysokości 1 167 158,30 zł.

Konsultacje algorytmu podziału środków dla gmin w programie „MALUCH+” 2022-2029 trwały w okresie 1 - 14 grudnia 2022 r. Powyżej wspomniany algorytm znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rodzina/konsultacie-algorvtmu-podzialu-srodkow-dla-gmin-w-programie-maluch-2022-2029>.

W zakresie dofinansowania do funkcjonowania już istniejących miejsc opieki, zwłaszcza tych prowadzonych przez podmioty prywatne, warto wspomnieć o obecnych działaniach Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. W 2022 r. uruchomiono dwa ważne instrumenty wsparcia dla rodzin, a także dla podmiotów świadczących usługi opiekuńcze. Uzupelnieniem programu MALUCH+ 2022-2029, w ramach którego dofinansowywane będzie funkcjonowanie nowopowstałych miejsc opieki, jest Rodzinny Kapitał Opiekuńczy oraz dofinansowanie do obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Instrumenty te zapewniają rodzicom stabilne dofinansowanie do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Istotą Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego jest wsparcie finansowe rodziców w zakresie opieki nad najmłodszymi dziećmi, które rodzice mogą przeznaczyć przykładowo na opłaty ponoszone za pobyt dzieci w instytucjach opieki. Dofinansowanie do obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w instytucji opieki przekazywane jest bezpośrednio na rachunek bankowy podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy, zatrudniającego dziennego opiekuna z przeznaczeniem na obniżenie opłaty rodzica za pobyt dziecka, nieobjętego wsparciem z tytułu rodzinnego kapitału opiekuńczego, do wysokości 400 zł za dany miesiąc.

Z wyrazami szacunku
z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
Barbara Socha
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Departament Spraw Obywatelskich, znak pisma: DSO.ZAN.161.1928.2022
2. Ministerstwo Edukacji i Nauki, Biuro Ministra, znak pisma: BM-SEK.052.17.2022.MK